

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid

Datum commissievergadering	:	16 januari 2023
Commissievoorzitter	:	Mw. N.M. van der Waart
Commissie-adviseur	:	Mw. S. Neeskens
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 5282 / neeskenss@noord-holland.nl

5	Aanwezig:		
	Plv. commissievoorzitter	:	mw. W. Koning-Hoeve
	Commissievoorzitter	:	mw. N.M. van der Waart
	Commissiegriffier	:	mw. S. Neeskens
10	Plv. commissiegriffier	:	mw. J. Faber
	Leden van de commissie:		
	CDA	:	mw. W. Koning-Hoeve en S. Dijk
	ChristenUnie	:	mw. J.K. Hoogendoorn-van der Maarl en M.C.A. Klein
15	DENK	:	--
	D66	:	mw. L. Gonggrijp en mw. A.C. Kapitein
	Fractie Baljeu	:	--
	FvD	:	J. Dessing
	GL	:	Statenleden R. Bwefar, en R. Cardol
20	JA21	:	G.H.J. Kohler
	NNH	:	--
	PvdA	:	mw. A.A.J. Jellema en G.J. Leerink
	PvdD	:	Statenlid I. Kostic
	PvdO	:	
25	PVV	:	R. van Tiggelen (duo-commissielid): digitaal
	SP	:	mw. R. Alberts en mw. A. de Groot
	VVD	:	N.A.L. Roosendaal en B.G.P. de Wit
30	Gedeputeerden:		C. Loggen (VVD), J. Olthof (PvdA), Statenlid E. Stigter (GL) en mw. I. Zaal (D66)
	Afwezig: (met bericht van verhindering)		Gedeputeerde E. Rommel (VVD) en statenlid Er (GL)
35	Notulist:		J. Goring (Notuleerservice Nederland)

Agenda

- 40 0. BOT-overleg Recreatie Ladder van Leisure
- 0. TB tijdpad Groen Staal
- 1. Opening en mededelingen
- 2. Inspreekhalftuur
- 3. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lange
- 45 termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
- 4. B-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)
- 4.a Reactie verzoek Tata Steel projectbesluit/coördinatie-regeling Heracles
- (Groen Staal)
- 4.b Overeenkomsten en uitvoeringsprogramma's 2023 omgevingsdiensten
- 50 5. Rondvraag gedeputeerde Olthof
- 6. Rondvraag gedeputeerde Stigter
- 7. Lunch
- 8. A-agenda Water
- 8.a Water: Initiatiefvoorstel ChristenUnie "Grijs- en regenwatersystemen"
- 55 9. Rondvraag gedeputeerde Loggen
- 10. A-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn
- 10.a Initiatiefvoorstel PvdD "Een kleine stap voor de provincie, een wereld van
- verschil voor de dieren"
- 11. B-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn
- 60 11.a Afdoeningsbrief motie 172-2022, Incidentele subsidie Wildopvang De Bonte
- Piet
- 11.b Afdoeningsbrief motie 153-2022, schuilstallen
- 12. Rondvraag gedeputeerde Zaal
- 13. B-agenda Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Programma Aanpak
- 65 Stikstof (PAS)
- 13.a Brief voortgang Provinciaal Programma Landelijk Gebied (maandelijks
- agendapunt PPLG)
- 13.b Afdoeningsbrief motie 68-2019 Uitvoeringsregeling Boscompensatie
- 14. Rondvraag gedeputeerde Rommel
- 70 15. Sluiting

80

0. BOT-overleg Recreatie Ladder van Leisure

85 0. TB tijdpad Groen Staal

1. Opening en mededelingen

90 De **voorzitter** (Van der Waart) opent de vergadering om 11:05 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom.

***Mededelingen voorzitter*

- 95
- Er is een afmelding van Statenlid Er (GL) wegens ziekte.
 - Er is een quorum vastgesteld.
 - Gedeputeerde **Rommel** meldt zich af wegens ziekte.
 - Agendapunten van gedeputeerde **Rommel** worden mogelijk behandeld tijdens de uitloopavond op 19 januari a.s. of in de commissievergadering van 13 februari a.s. Dit hangt af van het verloop van de vergadering van heden. De **voorzitter** komt hier
- 100 nog op terug.
- Er is een rondvraag van het CDA voor gedeputeerde **Rommel**. Die wordt schriftelijk beantwoord.
 - Mevrouw **Verbrugge** heeft zich gemeld als spreker bij agendapunt 4.a.
 - Geen aanmeldingen voor het inspreekhalftuur. Agendapunt 2 vervalt dus.
- 105
- Op verzoek van de commissie is er op 25 januari a.s. een expertmeeting over gemeenschappelijk landbouwbeleid Nationaal Strategisch Plan (GLB&NSP). Start om 18.30 tot ca. 20.30 uur. De meeting wordt live uitgezonden. Verzoek is om – evenals de deskundigen – fysiek aanwezig te zijn.
 - Eerder aangekondigde expertmeeting over juridische instrumenten gericht op het
- 110 behalen van gezondheidswinst bij Tata Steel wordt uitgesteld tot na de zomer.

*** Mededelingen commissieleden*

Geen.

115

*** Mededelingen Gedeputeerde Staten*

Geen

–

2. Inspreekhalftuur

120

Vervallen.

3. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda

– De voorliggende agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

125

– Het verslag van de vorige vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

– Er zijn geen opmerkingen over de lange termijnagenda.

– Ten aanzien van de moties- en toezeggingenlijsten merkt het Statenlid **Kostiç (PvdD)** op dat een juridische verkenning of de Provincie het gebruik van vislood aan banden kan leggen, al een jaar op zich laat wachten. Onduidelijk is waarom dit zo lang moet duren. De PvdD gaat hierover in beraad.

130

De **voorzitter** benadrukt dat de vier betreffende agendapunten wél vastgesteld gaan worden.

135

4. B-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)

4.a Reactie verzoek Tata Steel projectbesluit/coördinatieregeling Heracles (Groen Staal)

140

Tata Steel heeft Gedeputeerde Staten per brief verzocht tot toepassing van het provinciaal instrumentarium bij de verwezenlijking van het project Heracles, een belangrijke eerste stap in het “Groen Staal” verduurzamingsprogramma van Tata Steel IJmuiden. Gedeputeerde Staten reageren per brief positief op dit verzoek en geven tegelijkertijd wat er van Tata Steel nodig is om het provinciaal instrumentarium daadwerkelijk in te kunnen zetten.

145

150 Deze brief is ook opgenomen op de C-agenda van commissie RWK, de leden zijn uitgenodigd bij dit agendapunt. Vanmorgen is een technische briefing gehouden over dit onderwerp.

De **voorzitter** deelt mee dat mevrouw **Verbrugge** zich – namens Gezondheid op 1 – heeft aangemeld als inspreker.

155 De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw **Verbrugge**.

160 Mevrouw **Verbrugge** opent met de mededeling dat omwonenden lijden onder het gif van Tata. Zij stelt dat Heracles geen duidelijkheid verschaft over hoe en wanneer en onder welke condities en met welke uitstoot de gezondheid wordt geborgd. Ook de reductie van 50% pax blijft onduidelijk. Zij pleit voor onafhankelijke toetsing van de beloften van Tata. Door middel van wat cijfers zet zij haar verhaal kracht bij. Zo zouden omwonenden 25 tot 50% meer kans hebben op kanker. Tata is goed voor 6,9% van de totale Nederlandse CO₂-uitstoot. Tot 2035 zal er sprake zijn van 152 megaton CO₂-uitstoot terwijl Tata 34 miljard liter zoetwater per jaar wordt verbruikt.

165 Aan de gedeputeerde stelt zij twee vragen: waarom wordt Tata hierin gefaciliteerd en hoe beoordeelt hij het waterverbruik, tegen de achtergrond van waterschaarste?

170 De **voorzitter** stelt de commissie in de gelegenheid om vragen te stellen aan mevrouw **Verbrugge**.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt om een toelichting op het oordeel van mevrouw **Verbrugge** over de metingen.

175 Mevrouw **Verbrugge** vindt de metingen onbetrouwbaar. Zo is een flinke brand bij de cokesfabrieken met giga-uitstoot is door geen enkel meetstation geregistreerd. Zij pleit voor het terugplaatsen van een meetstation op het Julianaplein in Wijk aan Zee. Zij wil dat de overheid zorgt voor meetpunten op alle plekken waar er gemeten moet worden.

180 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw **Verbrugge** bereid is om door middel van participatie bij te dragen aan de door haar gewenste duidelijkheid.

185 Mevrouw **Verbrugge** antwoordt dat zij flink participeert in samenwerking met uiteenlopende organisaties. Op basis van haar ervaringen is het echter moeilijk voor te stellen dat Tata Steel en de OD volgens de oude werkwijze aan iets nieuws willen beginnen.

190 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) vraagt hoe het vertrouwen van mevrouw **Verbrugge** teruggewonnen kan worden.

Mevrouw **Verbrugge** verwijst naar haar opmerkingen over meetpunten. Dus meetpunten op alle relevante plekken met periodieke uitslagen die voor alle belanghebbenden transparant zijn.

195 Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt wat Tata Steel doet tegen stikstofuitstoot en de mening van mevrouw **Verbrugge** daarover.

Mevrouw **Verbrugge** antwoordt dat er veel te weinig gebeurt en is bereid om dit desgewenst te onderbouwen met cijfermateriaal.

200 De heer **Dessing** (FvD) vraagt hoeveel vertrouwen mevrouw **Verbrugge** en bewoners hebben in het voorliggend plan.

205 Mevrouw **Verbrugge** vindt Groen Staal een mooi concept maar ze heeft er geen vertrouwen in dat dit gaat werken binnen de huidige opzet van Tata Steel. Saneren en helemaal opnieuw beginnen is beter. Dat schept kansen voor o.a. circulaire economie, schone banen en gezondheid op 1.

210 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt of het pijn doet dat Tata Steel steeds gedane beloften niet nakomt.

Mevrouw **Verbrugge** beaamt dit en verwijst onder andere naar de cokes-fabriek die langer openblijft.

215 Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt waarom mevrouw **Verbrugge** niet blij is met de beoogde sluiting van de cokes- en gasfabrieken.

Mevrouw **Verbrugge** antwoordt dat zij blij is maar de weg naar sluiting is erg lang en er wordt niet gekeken naar andere scenario's.

220 De **voorzitter** bedankt mevrouw **Verbrugge** voor haar inbreng en gaat over tot de bespreking van de brief.

Eerste termijn

225 De heer **Kohler** (JA21) constateert dat Tata met Groen Staal vooral inzet op Co2 reductie en niet zozeer op gezondheid, terwijl het voor JA21 juist hierom zou moeten gaan. Daarom is hij blij met het standpunt van GS dat gezondheid dezelfde positie krijgt als Co2-reductie. Voor JA21 is gezondheidsverbetering belangrijker dan Co2-reductie. Aan het College wordt gevraagd om passende procedurele stappen te formuleren in samenspraak met Tata. Vragen: hoe gaat dit proces eruitzien en gebeurt de samenspraak alleen met Tata of juist ook met bewoners? Op welke manier wordt de participatie vormgegeven? De omgevingswet biedt Tata – als aanvrager –

230

235 veel ruimte om het participatietraject in te richten. Hoe gaat GS borgen dat de mening van bewoners zwaar meeweegt bij het nemen van besluiten?
Binnen de bezwaarprocedure staat alleen een gang naar de Raad van State open voor bewoners. Is GS van mening dat bewoners via deze wet voldoende mogelijkheden hebben om een eventuele bezwaarprocedure te starten?

240 De heer **Klein** (ChristenUnie) staat in principe positief tegenover dit project o.a. vanwege gezondheidswinst en het stoppen van CO₂-uitstoot.
Hij vraagt zich wel af of er van de kant van de provincie en ook de OD voldoende personele capaciteit is zodat eventuele vertragingen niet op hun conto geschreven kunnen worden. Ook vraagt hij zich af hoe Tata Steel aan een zo hoog mogelijk tempo gehouden kan worden. Is het mogelijk om de vergunning in te trekken indien Tata gedane toezeggingen niet nakomt?

250 De heer **Leerink** (PvdA) benoemt een aantal belangrijke punten voor de PvdA. In de eerste plaats: minder gezondheidsschade. Voor de PvdA is dat voorwaardelijk. Indien Tata dit niet kan garanderen, is dit het einde van het project.

255 Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt tot wanneer de PvdA, Tata de tijd wil geven om duidelijkheid te verschaffen.

De heer **Leerink** (PvdA) antwoordt dat dit zo snel mogelijk moet gebeuren. Hij is benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde op dit punt.
Verder maakt hij zich zorgen over de tussenliggende periode. Wat gebeurt er in die periode tot 2045, wetende dat projecten bijna altijd uitlopen? Denk bijvoorbeeld aan de overlast tijdens de verbouwing.

260 Participatie is een ander aandachtspunt. Eerder is afgesproken dat participatieplannen binnen grote projecten vooraf moeten worden voorgelegd aan Provinciale Staten. Daarom vraagt hij om het participatieplan vooraf ter vaststelling voor te leggen aan de Staten.

265 Ten slotte vraagt de heer **Leerink** wat de mogelijkheden van PS zijn om het plan tussentijds bij te sturen. Hij wil zich niet committeren aan een proces waar hij niet meer uit kan.

270 Mevrouw **Koning** (CDA) stelt de vraag naar andere scenario's. Waarom worden die niet bekeken? Het CDA is voorstander van het produceren van ijzer op basis van waterstof omdat daardoor veel emissies wegvallen. Resultaten van de reductie zijn in 2030 te zien. Is er een versnelling hier mogelijk of is dit het minimaal nodige tijdspad?
Het CDA gaat accoord met het inzetten van de Omgevingswet en de PCR (Provinciale Coördinatie Regeling) onder de voorwaarde dat er daadwerkelijk reductie gerealiseerd wordt.

275

280 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt aan mevrouw **Koning** hoe geloofwaardig Tata is, wetende dat ooit beloofd is dat cokes-fabriek 2 in 2025 zou sluiten.

Mevrouw **Koning** (CDA) vindt dat voorliggend plan serieus moet worden genomen en vertrouwt erop dat Tata haar beloften nakomt.
285 Het CDA vindt dat gebruikgemaakt moet worden van alle mogelijkheden om Tata zo snel mogelijk te verduurzamen. Dit in combinatie met een goede borging van het realiseren van een gezonde leefomgeving voor omwonenden.

290 Statenlid **Kostiç** (PvdD) zegt dat deadlines steeds opgeschoven worden en geeft de sluiting van cokes-fabriek 2 als voorbeeld.

295 De heer **Roosendaal** (VVD) wijst erop dat provinciale procedures medeoorzaak waren van het uitstel van de sluiting. Daarom vraagt hij aan PvdD of die de procedures zou willen verkorten.

300 Statenlid **Kostiç** (PvdD) zegt dat die vraag reeds is beantwoord. Met de nu ingezette procedures valt het te hopen dat 2030 gehaald wordt. Zij vindt niet dat mensen zo lang in de kankerverwekkende stoffen moeten leven. Deze discussie vindt zij dus niet relevant. Haar vraag aan de gedeputeerde: hoe wenselijk is het om als maatschappij zo afhankelijk te zijn van Tata als het gaat om ons waterstofnetwerk?
305 Statenlid **Kostiç** vraagt aan de gedeputeerde om alsnog te onderzoeken in hoeverre de MER ingezet kan worden om andere scenario's te onderzoeken. Daarnaast vraagt zij of er al uitsluitsel is over het advies van IOT om de uitstootnormen van de cokes-fabrieken niet verder op te rekken. Ten slotte wil zij weten of Tata nou wel of niet voldoet aan de BBT. Volgens IOT is dat namelijk niet het geval.

310 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) ziet ambitieuze plannen met onzekere uitkomsten voor o.a. gezondheid, klimaat en milieu. Zij vraagt zich daarom af of er nog een weg terug is. Daarnaast is zij benieuwd naar de bijdrage van het Rijk en de wijze waarop participatie wordt meegenomen in de projectstappen.

315 De heer **Van Tiggelen** (PVV) is positief over Heracles en ziet het graag zo spoedig mogelijk gerealiseerd. Hij betoogt dat er geen sprake is van CO₂-reductie in de atmosfeer. De PVV ziet waterstof niet zitten. Daar is namelijk veel energie mee gemoeid. De PVV is wel fan van aardgas. Dat levert namelijk schonere productie op.

320 Mevrouw **De Groot** (SP) vindt dat de overheid slecht zorgt voor bewoners en alles overlaat aan de markt. Zij vraagt zich af of de gezondheid van bewoners en medewerkers overgelaten moet worden aan een marktpartij als Tata. Zij wil gezondheidsverbetering binnen de kortst mogelijke tijd en vraagt zich af hoeveel geld Tata én de samenleving afzonderlijk stoppen in het project Groen Staal. Ook vraagt zij naar andere scenario's en waarom zo laat?

325 De heer **Roosendaal** (VVD) vindt dat alles sneller zou moeten maar hij constateert ook dat er de afgelopen twee jaar flinke stappen zijn gezet. Hij verwacht ten aanzien van waterstof niet alleen positieve resultaten voor Tata maar voor de totale samenleving. Hij hoort graag een reactie van de gedeputeerde op het verhaal van mevrouw
330 **Verbrugge** over de filters. De verminderde uitstoot wil hij graag goed gemonitord hebben. Een vraag luidt: wat is de impact van het sluiten van cokes-gasfabriek-2 en hoogoven-7? Andere vraag: is het niet verstandiger om één integraal plan te laten toetsen bij de Raad van State en daarin meteen mee te nemen, de verdere tijdslijn en de sluiting van de andere hoogoven en cokes-gasfabriek? Dat schept meteen
335 duidelijkheid over de procedurele haalbaarheid. Hij wil ook weten hoe we 'van onze zijde' gaan voorkomen dat procedures uitlopen of dat de overheid niet levert. Ten slotte vraagt hij wanneer er voldoende elektriciteit voorradig is om staal te produceren en daardoor zowel de industrie als de gezondheid van bewoners ten dienste te zijn.

340 Statenlid **Cardol** (GL) maakt zich zorgen over de tussenliggende periode en zegt dat de sluiting van de meest vervuilende onderdelen bij GroenLinks nog steeds de hoogste prioriteit geniet. Gezondheid staat voorop. Het Statenlid **Cardol** (GL) vraagt of het mogelijk is om verschillende scenario's mee te nemen in het participatietraject.

345 De **voorzitter** schorst de vergadering om 12:12 uur.

De **voorzitter** heropent de vergadering om 12.15 uur

350 Gedeputeerde **Olthof** verwijst de heer **Kohler** (JA21) naar de presentatie. Daarin zijn de antwoorden gegeven op procedurele zaken. In reactie op de ChristenUnie onderkent hij het risico van onvoldoende kennis en capaciteit. Om vertraging te voorkomen wordt er daarom o.a. samengewerkt met andere diensten. Hierdoor worden kennis en capaciteit gebundeld. Uitgangspunt is dat 'wij' ons geen vertraging
355 kunnen permitteren en er 100% voor gaan. De gedeputeerde ziet slechts twee opties: óf het wordt een groene schone fabriek óf het wordt géén fabriek. Dit wordt geborgd in regels en procedures. Gezondheid en maatwerkafspraken worden hier ook in meegenomen.

360 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt: hoe kunnen we borgen dat de

planning gehaald wordt en er geen vertraging ontstaat bij Tata?

365 Gedeputeerde **Olthof** deelt deze zorg en gaat de harde deadlines en consequenties
goed vastleggen met de ministeries van EZK en I&W. Hij benadrukt nogmaals dat
gezondheid voorwaardelijk is om deze verandering in te zetten.
De gedeputeerde schetst wat er in de tussenperiodes moet gebeuren. De
ontstoffingsinstallatie moet in 2023 klaar zijn. Het denox-deel moet in 2025 gereed
370 zijn. De hiermee gemoeide kosten van 200 miljoen euro komen volledig voor
rekening van Tata Steel. De gedeputeerde beschouwt de genoemde jaartallen van
2030 en 2045 als uiterste deadlines. Dat betekent dat alles op alles wordt gezet om
de te nemen maatregelen vóór deze deadlines te realiseren.

375 De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt of de gedeputeerde bedoelt dat
vanaf jaar 4 vanaf nu, begonnen wordt aan de procedure voor de
overige twee fabrieken of na de realisatie van de nieuwe fabrieken. In
het laatste geval gebeurt dit na 2030.

380 De gedeputeerde kan daar geen concreet antwoord op geven maar zijn streven is om
dat zo snel als mogelijk te doen. Ter wille van de overzichtelijkheid pleit de
gedeputeerde voor een gezamenlijk participatietraject met Tata. De Staten zullen
hierover geïnformeerd worden.

385 De heer **Leerink** (PvdA) memoreert dat besloten was om bij grote
projecten vooraf een participatieparagraaf vast te stellen die
duidelijkheid schept voor alle betrokkenen. Ziet de gedeputeerde dat
ook voor zich?

390 Gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat het vooraf vaststellen van de participatie
vertragend werkt. Daarom pleit hij voor het beginnen met de participatie binnen de
door de Staten vastgestelde kaders en hen daarover te informeren.

395 De heer **Leerink** (PvdA) wijst erop dat de Staten juist vooraf invloed
willen hebben op de participatie en niet slechts achteraf geïnformeerd
willen worden.

400 De gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat de aanstaande provinciale statenverkiezingen
ertoe leiden dat besluitvorming over participatie pas na de zomer zal geschieden. Als
alternatief stelt hij voor om zo snel mogelijk een participatieplan te ontwikkelen en
de Staten daar eventueel over te informeren tijdens een commissievergadering.
Ten aanzien van de scenario's hecht de gedeputeerde aan heldere verwachtingen.

405 Onderzoeken of Tata Steel op een andere locatie terecht kan komen, zal noch onderdeel van de MER, noch onderdeel van de participatie zijn. Daar moet geen misverstand over bestaan. Dit valt buiten de bevoegdheid van de gedeputeerde.

410 Statenlid **Kostiç** vraagt of afschaling van productie wordt meegenomen. Daarnaast vindt statenlid **Kostiç** dat de provincie kan vragen om een onderzoek naar het CE-Delft-scenario.

415 Gedeputeerde **Olthof** legt uit dat de provincie formeel als bevoegd gezag de vergunningsaanvraag van Tata moet beoordelen. Het ministerie van EZK is in de positie om met Tata te spreken over andere scenario's. **De gedeputeerde is wel bereid om te vragen of een andere omvang van Tata meegenomen kan worden in de MER.**

420 Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt naar de consequenties indien Groen Staal volgens de MER niet haalbaar is.

425 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat voor Tata Steel de keuze is: óf Groen Staal óf niets. Voortbestaan van Tata Steel met de huidige manier van produceren kan niet.

430 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt naar het moment waarop Tata beoordeeld wordt en bedankt de gedeputeerde voor de toezegging over de afschaling van de productie.

435 De gedeputeerde antwoordt dat de beoordeling in 2023 zal plaatsvinden. Ten aanzien van de 'toezegging' benadrukt hij te zullen bekijken óf de afschaling meegenomen kan worden in de MER. Het onderzoeken daarvan staat nu dus niet vast. De gedeputeerde meldt ook dat hij uitkijkt naar de resultaten van een recent depositie-onderzoek om vast te stellen of vergelijking met eerdere onderzoeken leidt tot de conclusie dat er significante verschillen zijn in depositie.

440 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt of dit invloed heeft op het juridisch onderzoek naar eventuele sluiting van cokes-fabriek-2.

Gedeputeerde **Olthof** zegt dat dit niet het geval is.

445 Statenlid **Cardol** (GL) vraagt naar de definitie van 'schoon en groen'.

Gedeputeerde **Olthof** zegt dat er ten aanzien van groen, CO2 en stikstof landelijke normen gedefinieerd zijn. Ten aanzien van gezondheid streeft hij naar maatregelen

die leiden tot een verwaarloosbaar risico.

450 Hij benadrukt ook dat er geen weg terug is. Op de vraag van de SP antwoordt de gedeputeerde dat Tata Steel als marktpartij financieel opdraait voor de kosten van de nieuwe fabriek. De hoogte van die kosten zijn hem niet bekend.

455 De heer **Kohler** (JA21) vraagt of de gedeputeerde voor wat betreft gezondheid de RIVM-aanbevelingen opvolgt en zelf geen mening heeft.

Gedeputeerde **Olthof** wijst op de rol van het RIVM. Zij meten en bepalen de gezondheidkundige waarden. Zij constateren ook de overschrijdingen daarvan.

460 De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt om antwoord op zijn vraag over de denox installatie van de nog te bouwen fabriek. Daarnaast vraagt hij of de vormen van elektriciteit worden meegenomen in de scenario's die beoordeeld gaan worden.

465 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat de beoordeling over de vormen van elektriciteit onderdeel zijn van de MER. De denox-installatie zou volgens berekeningen – dus geen metingen – een reductie van 80% stikstof moeten opleveren.

470 De openstaande vraag over stikstof wordt beantwoord door gedeputeerde **Stigter**.

Gedeputeerde **Stigter** legt uit dat Tata in de nieuwe situatie vier keer zoveel elektriciteit gaat gebruiken. Het is de bedoeling dat die elektriciteit groen is en met name opgewekt wordt in zee.

475 Ten aanzien van waterstof is er sprake van een toenemende vraag vanuit bedrijven. Daarom wordt nu de infrastructuur aangelegd om die daarvan te voorzien. Ook Tata zal hierop worden aangesloten.

480 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt of natuur- en milieu organisaties ook betrokken zijn bij de gesprekken met bedrijven. Verder wil het statenlid weten welke afwegingen worden gemaakt bij het verdelen van de beschikbare energie tussen de verschillende aanvragers.

485 Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat de hoeveelheid groene stroom voldoende zal zijn om in de behoefte te voorzien. Er hoeven dus geen keuzes gemaakt te worden tussen de verschillende aanvragers. In de gesprekken met bedrijven zijn hun vergroeningsplannen leidend geweest.

Tweede termijn

490 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt wat de consequenties zijn als Tata de

vastgestelde deadlines niet haalt. Hopelijk zijn die niet slechts van financiële aard. Verder vraagt hij of in de aardgasfase, CO₂ afgevangen kan worden en daarna gebruikt of opgeslagen. Kan dat nog ingebracht worden in dit deel van het traject?

495 De heer **Roosendaal** (VVD) wil een nadere toelichting op het begrip 'verwaarloosbaar risico'.
Hoe objectief en werkbaar is dit begrip?

500 De heer **Dessing** (FvD) vraagt of de gang naar de bestuursrechter voor bewoners te verkiezen valt boven de Raad van State in geval van een beroep en bezwaarprocedure.

505 Gedeputeerde **Olthof** zegt dat de gang naar de Raad van State sneller resultaat oplevert dan een gang naar de bestuursrechter.

De heer **Dessing** (FvD) zegt dat de bestuursrechter ook een inhoudelijk oordeel velt, terwijl de Raad van State alleen oordeelt over het proces. Een gang naar de bestuursrechter zou voor bewoners dus gunstiger kunnen uitpakken dan de Raad van State.

510 Gedeputeerde **Olthof** krijgt bevestigd dat in dit specifieke geval de Raad van State zowel inhoud als proces beoordeelt. Daarom vindt hij deze stap verantwoord. De gedeputeerde onderkent dat er geen wettelijke grond is om het verwaarloosbare risico in de vergunning op te nemen maar **het is wel zijn inzet om de vergunningen zó scherp te maken – met de best denkbare technieken – dat het verwaarloosbare risico wél de maximale grens is.**

520 De heer **Roosendaal** (VVD) wijst op de mogelijkheid dat de best beschikbare technieken niet voor alle stoffen leiden tot de ondergrens waarnaar gestreefd wordt. Hij wil niet het signaal afgeven dat de fabriek in dat geval wordt gesloten.

525 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat naar de bewoners toe moet worden uitgesproken dat het verwaarloosbare risico een grens is. Als voorbeeld haalt hij de ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) aan. Daarin is uitgesproken dat gestreefd wordt naar het vermijden van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Hij wil heel ver gaan in de regelgeving om te zorgen dat het verwaarloosbare risico de maximale grens wordt. Ten aanzien van de consequenties zegt gedeputeerde **Olthof** dat hij niet kan overzien welke instrumenten EZK heeft als het gaat om het nakomen van afspraken die in de maatwerkafspraken worden gemaakt. **Hij zegt toe om dit te bekijken met EZK en zal de commissie daar over informeren.**

530 Gedeputeerde **Stigter** zegt dat onderdeel van de maatwerkafspraken is dat Tata 2

megaton CO₂ zal opvangen. Dit scenario wordt verkend.

535

De **voorzitter** concludeert dat hiermee agendapunt 4a is afgehandeld. Zij deelt mede dat indien de tijd dat toelaat, agendapunt 13b zal worden besproken met gedeputeerde **Zaal** als vervanger van gedeputeerde **Rommel**. Agendapunt 13a komt te vervallen. Hierna schorst zij de vergadering om 13:08 uur in verband met de lunch.

540

De **voorzitter** heropent de vergadering om 13.40 uur en stelt agendapunt 4b aan de orde.

4.b Overeenkomsten en uitvoeringsprogramma's 2023 Omgevingsdiensten

545

De provincie Noord-Holland heeft haar vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken op het gebied van onder meer milieu, natuur en bodem gemandateerd aan de vier Omgevingsdiensten in Noord-Holland. Jaarlijks worden in de uitvoeringsprogramma's beschreven welke activiteiten door de Omgevingsdiensten namens het college van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd en vastgelegd welke financiële afspraken daarover zijn gemaakt.

550

Vandaag worden de overeenkomsten en de uitvoeringsprogramma's van de vier Omgevingsdiensten besproken in aanwezigheid van de gedeputeerden **Olthof** en **Stigter**.

555

Eerste termijn

De heer **Dijk** (CDA) stipt twee zaken aan. Het eerste betreft de overdracht van WBB-taken naar gemeenten zonder extra middelen voor apparaatskosten. Waar blijven de gelden van het Rijk die bedoeld zijn voor de apparaatskosten van de WBB en hoe kunnen gemeenten de extra taken uitvoeren zonder extra middelen? Ten tweede: de bijdrage van de Provincie aan gemeenten voor 2023 is gelijk aan het bedrag voor bodemtaken in 2022. Hoort hier geen inflatiecorrectie bij?

560

565

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) is benieuwd naar hoe het verloopt om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken. Zij vindt dat er beperkte stappen zijn gezet in het kader van het energiebesparingsakkoord en vraagt hoe dat verbeterd gaat worden. Ze hoort graag een reflectie van de gedeputeerde met betrekking tot de bescherming van de waterkwaliteit en de waterbronnen. Ten slotte vraagt zij zich af of de financiële risico's niet wat groot worden nu de financiële consequenties van de omgevingswet onduidelijk zijn, de hoeveelheid taken toeneemt, terwijl gemeenten steeds minder taken afnemen van de Omgevingsdiensten.

570

Wetende dat er een datacentersstrategie is, zou mevrouw **Alberts** (SP) graag

575

geïnformeerd willen worden over de extra middelen voor extra aanvragen voor extra datacenters.

580 De heer **Klein** (ChristenUnie) is ook benieuwd naar het aantrekken van personeel. Hij mist een integraal overzicht dat antwoorden geeft op vragen als: waar gaan we naartoe? Wat is het eindbeeld en leidt het projectbesluit over Tata tot extra's of is dat reeds onderdeel van dit programma?

585 Mevrouw **Jellema** (PvdA) ziet graag dat de Omgevingsdienst zich duidelijk profileert als loket voor de burger. Zij vraagt of de gedeputeerde zich daarvoor wil inzetten.

590 Statenlid **Kostiç** ziet graag dat de Omgevingsdienst duidelijk communiceert wat haar taken zijn, wat zij kan betekenen voor burgers en waar zij te vinden is voor diezelfde burgers. Zij roept de provincie op om de bekendheid van de Omgevingsdienst te vergroten. Specifiek met betrekking van 'OD Noord Holland Noord' vraagt zij zich af wat die gaat doen aan de bredere bescherming van natuur en dieren.

Het statenlid pleit voor op peil brengen van de capaciteit van de OD zodat deze komt tot een betere beoordeling en advisering bij aanvragen om dieren te doden.

595 Tot slot vraagt zij wat deze stukken aan verandering brengen voor de VTH-taken: water en waterbescherming.

600 De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft geen opmerkingen over de uitvoeringsprogramma's maar hij merkt wel op dat activiteiten met betrekking tot stikstof en klimaat geschrapt kunnen worden.

605 Gedeputeerde **Stigter** beaamt de uitdagingen op personeelsgebied. Zeker tegen de achtergrond van nieuwe taken die vragen om uitbreiding van de capaciteit. Daarom voeren hij en gedeputeerde **Olthof** regelmatig overleg met de leiding van de OD's om tot maatregelen te komen. Ingezet wordt op onderlinge samenwerking waardoor OD's kennis en krachten bundelen en een aantrekkelijke werkgever willen zijn die talenten aantrekt en behoudt. Een traineeprogramma is onderdeel van deze aanpak. De gedeputeerde ziet een succesvolle uitvoering van het energiebesparingsakkoord die zich vertaalt in gemeenten die financiële middelen hebben gekregen, die vervolgens ingezet worden bij gemeente-Omgevingsdiensten om bedrijven te helpen om energie te besparen.

Als reactie op de opmerking van Statenlid **Kostiç** zegt gedeputeerde **Stigter** toe om nogmaals aandacht te vragen voor de vindbaarheid van de Wet Natuurbescherming.

615 Statenlid **Kostiç** (PvdD) wil graag een reactie op haar verzoek om de capaciteit van de OD op peil te brengen.

Gedeputeerde **Stigter** zegt dat hij van de OD's geen verzoeken om capaciteitsuitbreiding heeft gekregen.

620 Gedeputeerde **Olthof** staat stil bij de vraag over de financiële consequenties van de
overdracht van bodemtaken en meldt dat de VNG namens de gemeenten akkoord is
gegaan met het feit dat er geen extra middelen komen voor de apparaatskosten. De
VNG zal wel monitoren wat de extra kosten zijn en er zal over twee jaar, bij de
625 evaluatie van de omgevingswet, op basis van een breed verhaal om geld voor de
uitvoering van de omgevingswet gevraagd worden.
Ten aanzien van de inflatie zegt hij bij de eerste begrotingswijziging van 2023 om
geld daarvoor wordt gevraagd.

630 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of alle gemeenten akkoord zijn met de
visie van de VNG over de apparaatskosten.

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dat er gemeenten zijn die zich zorgen maken maar
uiteindelijk zijn de VNG en de gemeenten akkoord gegaan.
Hij zegt dat de kosten van de Omgevingsdiensten lastig te bepalen zijn omdat o.a.
635 het gedrag van vergunningaanvragers niet precies in te schatten is.
Desondanks is hij ervan overtuigd dat er een goede inschatting is gemaakt voor de
langere termijn.
De gedeputeerde meldt dat er evaluatie van de datacenterstrategie aan zit te komen.
In het door de SP genoemde geval gaat het niet om de hyperscale datacenters maar
640 om de relatief kleine uitvoeringen.
Gedeputeerde **Olthof** zegt dat de kosten vanwege Tata Steel deels verwerkt zijn in de
programma's maar voor wat betreft de grote transitie naar Groen Staal zal samen met
het Rijk bekeken worden welke financieringsmogelijkheden er zijn uit de
klimaatmiddelen van EZK.
645 De gedeputeerde zegt toe om wederom aandacht te vragen voor verwijzingen vanuit
de website van de provincie naar die van de Omgevingsdiensten.
Hij wijst er tevens op dat gemeenten er soms voor kiezen om zelf de communicatie te
verzorgen over onderwerpen die binnen de expertise van de Omgevingsdienst vallen.
Door deze afspraken tussen gemeenten en Omgevingsdiensten is het dus niet altijd
650 duidelijk wie verantwoordelijk is voor de communicatie.

655 Mevrouw **Jellema** (PvdA) is blij met de plausibele uitleg en vraagt of
gedeputeerde **Olthof** bereid is om de behoefte aan snelle en duidelijke
communicatie onder de aandacht van de betrokken partijen te
brengen.

660 Gedeputeerde **Olthof** zegt dit toe en illustreert aan de hand van zijn eigen ervaring
dat OD Noordzeekanaalgebied adequaat omgaat met klachten.
Over het onderwerp 'water' zegt hij dat het OD Noordzeekanaalgebied twee extra
fte's heeft gevraagd en gekregen om het waterprogramma uit te voeren. De OD is
dus voldoende uitgerust om het waterprogramma uit te kunnen voeren.

665 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) vraagt of gedeputeerde **Olthof** in zijn antwoord ook het onderzoek meeneemt van de Randstedelijke Rekenkamer over bescherming van waterbronnen. Is daar ook goed rekening mee gehouden?

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt bevestigend op deze vraag.

670 De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en sluit agendapunt 4.b af.

5. Rondvraag gedeputeerde **Olthof**

675 Er zijn geen rondvragen aangemeld voor de portefeuille van gedeputeerde **Olthof**.

6. Rondvraag gedeputeerde **Stigter**

680 Er zijn geen rondvragen aangemeld voor de portefeuille van gedeputeerde **Stigter**.

7. Lunch

685 8. A-agenda water

8.a Water: Initiatiefvoorstel ChristenUnie "Grijs- en regenwatersystemen"

690 Op 18 oktober 2022 hebben Gedeputeerde Staten een verzoek ontvangen om advies uit te brengen over een initiatiefvoorstel van de ChristenUnie over "Grijs- en regenwatersystemen". Om aanjager te worden van innovatie op het gebied van drinkwaterbesparing wordt een voorstel gedaan voor een opdracht van Provinciale Staten die bestaat uit zeven punten.

695 De **voorzitter** zal eerst het woord geven aan de indiener: mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie). Daarna reageert de rest van de commissie.

700 Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) licht de inhoud van het initiatiefvoorstel kort toe. Het is gericht op drinkwaterbesparing. Van de Provincie – als enige aandeelhouder van PWN Waterbedrijf Noord-Holland – vraagt zij een stimulerende en onderzoekende rol bij het realiseren van die besparing. Zij spreekt haar teleurstelling uit over het negatief advies op alle zeven gedane voorstellen. Mevrouw **Hoogendoorn** is van mening dat veranderende omstandigheden vragen om nieuwe rollen van de Provincie.

705 Zij doet een beroep op de coalitiepartners om hun gevoel te laten spreken. Aan de commissieleden vraagt zij om aan te geven welke van de zeven voorstellen zij zouden willen steunen en van de gedeputeerde wil zij weten of zijn reactie op haar voorstel is afgestemd met de gedeputeerde die belast is met het klimaat.

710 *Eerste termijn*

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) zegt dat innovatief watergebruik en besparing van water mogen rekenen op steun van D66 als dat binnen de regels gebeurt en zonder gevaar voor de volksgezondheid. Hoewel D66 ontvankelijk is voor het argument of een voorstel tot het provinciale takenpakket behoort, vindt zij de reactie geen recht doen aan de invloed van de provincie en het belang en urgentie van dit onderwerp. Daarom vraagt zij de gedeputeerde om te bekijken wat er wél kan om deze maatschappelijke opgave vanuit de provinciale rol te stimuleren.

720 De heer **Dijk** (CDA) zegt deels enthousiast te zijn over het initiatiefvoorstel. Hij ziet de risico's voor de volksgezondheid als een uitdaging. Grijswaterzuivering per huishouden lijkt hem bijvoorbeeld geen goed idee. Daarentegen steunt hij het voorstel voor het regenwatersysteem. Hij vraagt aan de portefeuillehouder om mee te denken over wat er wél tot de mogelijkheden behoort. Tevens vraagt hij of de voorstellen die betrekking hebben op het provinciaal vastgoed goed onderzocht zijn. Het initiatiefvoorstel dateert immers van 18 oktober jl. Kan het zijn dat de mogelijkheden voor het provinciaal vastgoed eerder onderzocht zijn? Ten slotte vraagt hij of de portefeuillehouder de noodzaak inziet om beter met drinkwater om te gaan en of hij diezelfde mening toegedaan is met betrekking tot regenwater?

730 Statenlid **Kostiç** (PvdD) spreekt volledige steun uit voor het voorstel omdat het aanzet tot bewustwording over watergebruik. Als voorbeeld stelt zij dat één hamburger qua watergebruik gelijkstaat aan één maand douchen.

735 De heer **Dijk** (CDA) zegt dat hetgeen statenlid **Kostiç** benoemt, gebaseerd is op circulatie van het watersysteem.

740 Statenlid **Kostiç** (PvdD) verwijst naar de Universiteit Twente en water footprint-afdrukken voor informatie over het waterschaarste en het landbouwsysteem.

De heer **Dijk** (CDA) zegt dat met name de agrarische sector het water doorcirculeert en vraagt zich af waar statenlid **Kostiç** haar beweringen op baseert.

745 Statenlid **Kostiç** (PvdD) biedt aan om de heer **Dijk** (CDA) toegang te verschaffen tot de eerdergenoemde informatiebronnen.

- 750 Mevrouw **De Groot** (SP) roept de provincie op om, vanuit haar voorlichtende en activerende rol, het voorstel van de ChristenUnie over de nemen.
- 755 Statenlid **Cardol** (GL) is blij met het voorliggend voorstel en vindt de reactie van GS teleurstellend defensief. Het Statenlid somt een aantal voorbeelden op van innovatief watergebruik waar overheden bij betrokken zijn.
- 760 Hoewel het statenlid sommige argumenten van GS valide vindt, pleit het statenlid voor een positieve benadering. Daarbij hoort een provinciale rol in voorlichting, advisering, ondersteuning en op termijn wellicht ook in aanpassing van plannen en verordeningen. Het statenlid roept op om de waterrotonde in Gelderland als goed voorbeeld te nemen, want herstel van grondwatervoorraden is een onderdeel van het NPLG en daar moet de provincie mee aan de slag.
- Vooralsnog steunt GroenLinks alle zeven voorstellen en het statenlid verneemt graag helderder dan tot nu toe onderbouwd, waarom de voorstellen niet kunnen.
- 765 De heer **De Wit** (VVD) benadrukt dat mensen zelf innovatief kunnen omgaan met water. Daar hebben ze de provincie niet altijd bij nodig. De VVD is met name beducht voor de gevolgen van het vermengen van soorten water en wil hier niet aan voorbijgaan. De VVD stopt liever energie in het aanpakken van bijvoorbeeld woningbouw, energietransitie en stikstofproblematiek.
- 770 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) vraagt aan de heer **De Wit** (VVD) of het geen overheidstaak is om mensen te inspireren tot gedragsverandering zodat onze opgaven kleiner worden.
- 775 De heer **De Wit** (VVD) ziet vooralsnog geen rol van de overheid op dit punt.
- Mevrouw **Gonggrijp** (D66) vraagt of mensen niet gestimuleerd moeten worden om anders om te gaan met water. Het gaat namelijk om onze watervoorziening en dat is iets cruciaals.
- 780 De heer **De Wit** (VVD) wijst op de inspanningen van de provincie die ertoe leiden dat bedrijven regenwater opvangen en gebruiken. Daarnaast hoeft de gedragsverandering niet verder gestimuleerd te worden omdat mensen de mogelijkheden om zuinig met water om te gaan zelf ook zien en aangrijpen.
- 785 Statenlid **Kostiç** (PvdD) brengt in herinnering dat de heer **De Wit** (VVD) een initiatiefvoorstel had ingediend over opvolging bij boeren en vraagt zich af hij dit wel een kerntaak van de overheid acht.
- 790 De heer **De Wit** (VVD) zegt dat de VVD met dat initiatiefvoorstel een andere blik op de agrarische sector heeft willen werpen. Een andere blik dan een sector die alleen maar

stikstof uitstoot. Die andere blik was nodig omdat de provincie heel veel te maken heeft met mensen die ondernemen of zouden willen ondernemen in die sector.

795 Statenlid **Kostiç** (PvdD) concludeert dat de VVD het geen kerntaak vond maar het belangrijk genoeg vond om daarin in te grijpen.

De heer **De Wit** (VVD) zegt dat dit een onjuiste constatering is. Het is een andere invalshoek op iets wat wel degelijk tot de kerntaken behoort.

800 Mevrouw **Jellema** (PvdA) is evenals D66 en GroenLinks benieuwd naar welke stappen er wel genomen kunnen worden en zegt toe aan de ChristenUnie dat zij zich zal inzetten op de genoemde onderwerpen indien zij gekozen wordt in het waterschap.

805 De heer **Van Tiggelen** (PVV) kan zich vooral vinden in de benadering van de heer De Wit (VVD): welk probleem wordt hier nou opgelost?
Hij ziet bij geen van de zeven punten een rol weggelegd voor de provincie.

810 Gedeputeerde **Loggen** zegt dat binnen het speelveld, zoals dat gedefinieerd is in Nederland, (nog) geen rol is voor de provincie. Wie het anders wil moet zich richten tot de Tweede Kamer en het kabinet om het Bouwbesluit aan te passen. Deze aanpassingen worden dan veilig in regelgeving vervat en daarmee wordt duidelijkheid gecreëerd voor de bouwsector.

Aanpassingen binnen provinciaal vastgoed zijn altijd mogelijk maar die gaan veel geld kosten. De Staten zullen dat geld vrij moeten maken.
815 De gedeputeerde wijst erop dat PWN bezig is met industriewater. In de agrarische sector draaide het project 'spaarwater'. Hiermee wordt de sector gestimuleerd om zelf water op te slaan. Datacenters worden gestimuleerd om water op te vangen. De gedeputeerde roept op om aan te sluiten bij initiatieven die het Rijk neemt en die niet te doorkruisen. Dat zou namelijk het effect zijn van het voorliggende
820 initiatiefvoorstel.

Zijn voorstel is dus om nadrukkelijker aan te sluiten bij het Rijk en te bekijken wat er op korte en middellange termijn valt te verwachten en dat hij de commissie daarover rapporteert. Daarmee krijgen we niet op korte termijn wat de ChristenUnie beoogt maar voor de langere termijn een veel duidelijkere, bondiger en veiliger route om
825 duurzaam met watergebruik om te gaan.
Ten slotte zegt de gedeputeerde dat de reactie integraal is vastgesteld door GS.

830 De **voorzitter** vat samen dat enerzijds de gedeputeerde aan de ChristenUnie voorstelt om aan te sluiten bij het Rijk. Anderzijds blijkt uit de eerste termijn dat er steun is bij een aantal partijen. Dit zou kunnen uitmonden in een voordracht in PS.
De ChristenUnie zou helderheid hierover kunnen verschaffen in de tweede termijn.

Tweede termijn

- 835 Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) wil niet achteroverleunen en wachten op het Rijk. Ze wil aan de slag met de voorstellen die genoemd staan in notitie. Ze vindt het niet realistisch om anno 2022 te schermen met gevaar voor de volksgezondheid bij het aanpassen van een leiding binnenshuis. Ze hoopt op een reactie van de andere commissieleden minus de VVD.
- 840 Aanpassingen hoeven niet in alle vastgoedobjecten maar een voorbeeldproject waarin de provincie regenwater opvangt moet mogelijk zijn. Verder hoopt zij dat er wat mogelijk is op het gebied van hergebruik en recycling van water.
- 845 De **voorzitter** roept de commissieleden op om hun oordeel over de zeven punten uit het voorstel te geven.
- 850 Mevrouw **Gonggrijp** (D66) staat positief tegenover het eerste punt (het loket) uit het voorstel en zou dat verder uitgewerkt willen zien. Ook wil ze kijken of de provincie een initiërende rol kan spelen richting bouwbesluiten als het gaat over nieuwbouw.
- De heer **Dijk** (CDA) stelt een vraag aan de ChristenUnie en de gedeputeerde: voelen zij er wat voor om als eerste de hand op te steken als er een pilot voorgesteld wordt voor een nieuw te bouwen woonwijk met dit soort systemen?
- 855 Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) antwoordt hier bevestigend op.
- Mevrouw **De Groot** (SP) adviseert de ChristenUnie om de door GroenLinks genoemde projectvoorbeelden mee te nemen in een aangepast voorstel.
- 860 Statenlid **Cardol** (GL) bespeurt geen urgentie bij gedeputeerde **Loggen** en de VVD. Het statenlid blijft erbij dat de provincie samen met anderen – bijvoorbeeld de gemeente – burgers kan stimuleren en ondersteunen. Het statenlid adviseert de ChristenUnie om het voorstel aan te vullen en eventueel over te tillen naar een volgende Staten, na de komende verkiezingen.
- 865 De heer **De Wit** (VVD) heeft niks toe te voegen aan zijn eerdere bijdrage maar staat ervoor open om verder mee te denken indien er een vervolg op dit voorstel komt. Hij doet tevens de suggestie om met een aantal relevante partijen (o.a. PWN en waterschap) de kansen te bespreken van het pilotproject dat het CDA voorstelde.
- 870 Mevrouw **Jellema** (PvdA) constateert naar aanleiding van de discussie dat een kerntakendiscussie noodzakelijk is. Verder sluit zij zich aan bij het voorstel van GroenLinks om de notitie over te tillen naar de volgende Staten.
- 875 De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft er alle vertrouwen in dat de PWN in staat is om toekomstige waterproblemen op te lossen.

880 Gedeputeerde **Loggen** benadrukt dat ingrepen die vallen buiten het bouwbesluit altijd leiden tot kosten voor de initiatiefnemer en adviseert om de suggestie van statenlid **Cardol** (GL) te volgen en het voorstel over de Staten heen te tillen.

885 Hij herhaalt dat het Rijk reeds bezig is met onderzoeken die zich richten op technieken en regelgeving, gericht op nieuwbouw. Aansluiten bij het Rijk zal in de kosten schelen omdat er dan geen bouwers door middel van financiële prikkels verleid hoeven te worden tot ingrepen die niet onder het bouwbesluit vallen.

Hij trekt zich de opmerking van statenlid **Cardol** (GL) over het vermeende gebrek aan urgentie aan. Dit is namelijk niet het geval.

890 Statenlid **Cardol** (GL) licht toe dat de urgentie van de gedeputeerde niet blijkt uit de brief.

895 Gedeputeerde **Loggen** staat stil bij enkele nieuwe ontwikkelingen op het gebied van water. Zo is er sprake van waterprofielen voor het bedrijfsleven, gericht op het verminderen van waterverbruik. Daarnaast spreekt hij met PWN over nieuwe slimme watermeters waarmee heel nauwgezet het waterverbruik in de eigen woning gevolgd kan worden.

Hij wijst er nadrukkelijk op dat het gezondheidsargument ook door de deskundigen uit de watersector zelf wordt gehanteerd.

900 Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) bedankt de commissieleden en de gedeputeerde voor hun inbreng. Zij blijft het oneens met de gedeputeerde en zegt dat nieuwbouw slechts een klein deel is van het grotere geheel. Daar komt regelgeving vanuit het Rijk over maar er is zoveel meer wat de provincie zou kunnen doen.

905 De ChristenUnie gaat in beraad en het vervolg komt vóór of na 15 maart a.s.

9. Rondvraag gedeputeerde Loggen

Er zijn geen rondvragen aangemeld voor de portefeuille van gedeputeerde **Loggen**.

910 De **voorzitter** schorst de vergadering om 15:10 uur.

De **voorzitter** heropent de vergadering om 15:15 uur.

10. A-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn

915 10.a Initiatiefvoorstel PvdD "Een kleine stap voor de provincie, een wereld van verschil voor de dieren"

920 In het kader van het initiatiefvoorstel “Een kleine stap voor de provincie een
wereld van verschil voor de dieren” hebben Gedeputeerde Staten een advies
opgesteld waarin wordt toegelicht welke plek dierenwelzijn heeft in het beleid
van de provincie Noord-Holland. De voorgestelde suggesties uit het
initiatiefvoorstel zijn hierbij als uitgangspunt genomen. Gedeputeerde Staten geven
hiermee tevens invulling aan motie 154-2022.

925 De **voorzitter** geeft aan dat het voorliggende initiatiefvoorstel wordt besproken
alvorens het eventueel voor besluitvorming wordt doorgeleid.
De commissie NLG wordt tevens gevraagd of motie 154-2022 als afgedaan kan
worden beschouwd.

930

Eerste termijn

935 Statenlid **Kostiç** (PvdD) licht toe dat dit voorstel eigenlijk een samenvatting is van
hetgeen tot nu toe is besproken. Het voorliggend voorstel is een behoorlijk
‘afgeklede’ versie van eerdere uitgebreidere versies. Afgekleed in termen van wat is
haalbaar en betaalbaar en nog te doen alvorens een nieuw College wordt aangesteld.
Het statenlid vindt de reactie van GS enigszins teleurstellend en wijt dit aan gebrek
aan capaciteit op het gebied van dierenwelzijn. Voorts merkt het statenlid op dat de
argumenten die worden gebruikt om het voorstel af te wijzen, juist worden
940 ondervangen in het voorstel. Het statenlid zegt bereid te zijn om voorstellen aan te
passen om steun van collega’s te verwerven, richting PS.

945 De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft waardering voor het werk van de PvdD, maar veel
punten uit de notitie zijn staand beleid of vallen niet onder de Provincie. De PVV gaat
dus niet mee met het voorstel van de PvdD en beschouwt motie 154-2022 als
afgedaan.

950 Mevrouw **Alberts** (SP) leest louter interessante suggesties in het voorstel en is
teleurgesteld in de reactie van GS. Zij kan zich voorstellen dat deze nota onderdeel
wordt van coalitie-onderhandelingen nadat PS gekozen is in een nieuwe
samenstelling.

955 Mevrouw **Kapitein** (D66) spreekt haar waardering uit voor de inzet van de PvdD op het
gebied van dierenwelzijn. Zij somt een paar zaken betreffende dierenwelzijn op, om
te illustreren hoe constructief de provincie bezig is binnen haar mogelijkheden. Haar
constatering is dat dierenwelzijn een integraal onderdeel is geworden van staand

960 beleid en structureel op de agenda staat. De voorstellen van de PvdD komen deels overeen met staand beleid. Evenals GS vindt zij moties daarover overbodig. Voorstellen die gaan over bevoegdheden van andere overheden vinden geen steun bij D66. Eén uitzondering betreft de sponsoring van Jumping Amsterdam en de Landbouwshow in Opmeer. D66 beschouwt de motie als afgedaan.

965 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt wat bedoeld werd met ‘voorstellen die gaan over ander bevoegd gezag’.

Mevrouw **Kapitein** (D66) antwoordt dat zij het Rijk en gemeenten bedoelde.

970 Statenlid **Kostiç** (PvdD) licht toe dat zij juist de rol van de provincie als tussenbestuurslaag heeft beschreven en vraagt aan D66 of er de afgelopen tien jaar meer of minder dieren zijn gedood.

Mevrouw **Kapitein** (D66) antwoordt dat zij die cijfers niet paraat heeft.

975 Statenlid **Kostiç** zegt dat zij wél wil beschikken over deze cijfers om het behalen van gestelde doelen binnen dierenwelzijn te kunnen beoordelen.

Mevrouw **Kapitein** (D66) antwoordt dat cijfers altijd in hun context moeten worden bekeken.

980 Statenlid **Bwefar** (GL) spreekt ook waardering uit voor de PvdD en pleit voor het kort beleidsdocument Portefeuille Dierenwelzijn waar in het voorstel om wordt gevraagd. Het statenlid breekt ook een lans voor het gevraagde overzicht van hetgeen is gedaan om dierenwelzijn te bevorderen. Tot slot pleit het statenlid voor het veel breder smart maken van het beleid. Breder
985 dan de Brede Basismonitor.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of het statenlid **Bwefar** (GL) pleit voor het schrijven van een overzichtsnota.

Statenlid **Bwefar** (GL) antwoordt bevestigend op deze vraag.

990 De heer **De Wit** (VVD) sluit zich aan bij de reactie van het College op dit voorstel.

Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) ziet in het voorstel een combinatie van zinnige punten én staand beleid. Belangrijk vindt zij: meer aandacht voor de behandeling van dieren waaronder sportvissen, een meldpunt, smart rapporteren en minder
995 dierproeven voor cosmetica. De ChristenUnie heeft geen moeite met de Landbouwshow en is geen voorstander van Jumping Amsterdam.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt of de ChristenUnie bekend is met het initiatief van de provincie Noord-Brabant om in te zetten op alternatieven voor dierproeven en die ontwikkeling zou steunen.

1000 Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie) antwoordt bevestigend op deze vraag.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) constateert dat PvdD in het voorstel zegt het minimale te vragen van de provincie maar zij verwacht dat inwilliging van het
1005 voorstel leidt tot heel veel beleid en uitvoering. In tegenstelling tot het College ziet zij evenals PvdD en GroenLinks wel nut in een nota dierenwelzijn. Tot slot pleit zij ervoor dat PvdD en de PvdA dit voorstel meenemen in de volgende coalitie-onderhandelingen.

De heer **Dijk** (CDA) ziet veel punten uit dit voorstel terugkomen in lopend
1010 beleid. Daarom gaat het CDA mee met de reactie van GS en beschouwt de motie als afgedaan.

Gedeputeerde **Zaal** bedankt de PvdD voor het initiatiefvoorstel. Zij herkent zich niet in de uitspraak van PvdD dat het voorstel wordt afgewezen. Zij beschouwt het voorstel als ondersteuning van het staand beleid. De gedeputeerde geeft vervolgens een opsomming van ontwikkelingen op het gebied van dierenwelzijn binnen de provincie. Zij is geen voorstander van het maken van een integraal beleidsdocument.
1015

Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt om het concreter maken van beleid en geeft als voorbeelden: niet-dodelijke middelen en
1020 soortenbescherming.

Gedeputeerde **Zaal** vraagt aan statenlid **Kostiç** (PvdD) hoe het door PvdD voorgestane beleid eruit zou zien.
Zij somt een aantal argumenten op om geen nota dierenwelzijn te produceren. Het zit in veel beleidsonderwerpen en zou per beleidsonderwerp een integrale afweging
1025 vergen. Qua timing kan dit beter in een volgende bestuursperiode moeten gebeuren.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de nota niet gezien kan worden als een belijdenis van hoe belangrijk het is dat dierenwelzijn in de provincie écht een status krijgt.

1030 Gedeputeerde **Staal** antwoordt dat dit een symbool zou zijn en niks toevoegt. Tevens wijst zij erop dat een meldpunt geld kost en zij ziet geen voorstel dat daarin voorziet.

1035 Statenlid **Kostiç** (PvdD) zegt dat er in het verleden voorgesteld is om 1 fte boost te doen voor dierenwelzijn. De gedeputeerde vond dat toen niet nodig terwijl ze nu zegt dat er te weinig capaciteit is.

Gedeputeerde **Zaal** zegt dat het meldpunt een nieuw initiatief is en daar moeten dus nieuwe middelen bij.

1040 Ten aanzien van eventensponsoring zegt de gedeputeerde dat GS ervoor kiest om tot aan 2023, de lopende sponsorcontracten met Jumping en de Landbouwschouw niet juridisch te schenden. Daarna volgt een evaluatie waar ook dierenwelzijn aan is toegevoegd. Dan kan PS zich hierover uitspreken.

Over de dierproeven zegt de gedeputeerde dat de investeringsmaatschappij ROM bij investeringen in ondernemers, dierenwelzijn als criterium meeneemt.

1045 Tot slot zegt zij dat smart formuleren erg afhankelijk is van het beleidsdossier. Als het bijvoorbeeld gaat om aanrijdingen met dieren, dan zijn de data niet voorhanden. De gedeputeerde staat ook stil bij de warme overdracht van dit dossier.

Zij is van plan om een bijeenkomst organiseren met wethouders dierenwelzijn om op te halen waar zij nog behoefte aan hebben in de ondersteuning. Schuilstallen en structurele financiering van de opvang van wilde dieren worden dan ook geagendeerd. Er staan ook gesprekken met LNV en IPO gepland. De gedeputeerde spreekt de hoop uit dat dit alles in combinatie met het initiatiefvoorstel een mooie basis vormt voor een nieuw college.

1050 Reagerend op de vraag van o.a. GroenLinks belooft de gedeputeerde een leeswijzer te produceren waarmee bestaande rapportages makkelijk te vinden zijn.

1055 *Tweede termijn*

Alvorens het woord te geven aan statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt de **voorzitter** aan het statenlid om aan te geven hoe het verder wil met het initiatiefvoorstel en of de motie is afgedaan.

1060 Statenlid **Kostiç** (PvdD) zegt dat de motie niet is afgedaan. Het statenlid meldt dat voorstel 3, betreffende dierenwelzijnsorganisaties, wordt ingetrokken. Vanwege de relatie met sponsoring en evenementen wordt het

resterende voorstel in de commissie EFB ingebracht en doorgetrokken naar PS.

1065

De **voorzitter** concludeert dat bekeken wordt of het voorstel behandeld kan worden in de PS-vergadering van 6 februari.

De **voorzitter** inventariseert bij de fracties of de motie is afgedaan.

1070

Resultaat:

De heer **Van Tiggelen** (PVV): afgedaan.

1075

Mevrouw **Alberts** (SP): niet afgedaan

Mevrouw **Kapitein** (D66): wel afgedaan

Statenlid **Bwefar** (GL): niet afgedaan

De heer **De Wit** (VVD): afgedaan

Mevrouw **Hoogendoorn** (ChristenUnie): niet afgedaan

1080

Mevrouw **Jellema** (PvdA): afgedaan

De heer **Dijk** (CDA): afgedaan

Op basis van deze gewogen peiling concludeert de **voorzitter** dat een grote meerderheid de motie als afgedaan beschouwt. Op deze wijze wordt de motie naar het presidium doorgeleid.

1085

Statenlid **Kostiç** (PvdD) en de fractie van de PvdD zullen bepalen hoe het initiatiefvoorstel doorgeleid wordt naar PS.

11. B-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn

1090

11.a Afdoeningsbrief motie 172–2022, Incidentele subsidie Wildopvang De Bonte Piet

In augustus 2022 is Vogelasiel de Paddenstoel in Den Helder gesloten. De dieren en vogels uit deze wildopvang zijn vervolgens verplaatst naar Wildopvang De Bonte Piet. In motie 172–2022 zijn Gedeputeerde Staten gevraagd om éénmalig een bedrag tot 10.000 euro vrij te maken ter ondersteuning van Wildopvang de Bonte Piet. Op deze manier kan de wildopvang in de regio Den Helder gecontinueerd worden. Ter invulling van Motie 172–2022 is er daarom door Gedeputeerde Staten 10.000 euro beschikbaar gesteld voor een incidentele subsidie.

1095

1100 De **voorzitter** vraagt aan de commissieleden om de brief te bespreken en in de eerste termijn van hun inbreng aan te geven of motie 172 als afgedaan kan worden beschouwd.

1105 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vindt het fijn dat besloten is om 10.000,-- euro over te maken naar de Bonte Piet. Zij bedankt de gedeputeerde voor de afhandeling en hoopt dat de Bonte Piet weer een poos voort kan.

De **voorzitter** vraagt wie vindt dat de motie niet is afgedaan en concludeert dat de commissie unaniem vindt dat motie 172-2022 is afgedaan.

11.b Afdoeningsbrief motie 153-2022, schuilstallen

1110 Provinciale Staten hebben op 4 juli 2022 met motie 153 Aandacht voor bescherming dieren tegen extreem weer, het college van Gedeputeerde Staten opgeroepen om binnen provinciale mogelijkheden aandacht te vragen voor oplossingen voor dit probleem.

1115 Het college informeert Provinciale Staten op welke wijze invulling is gegeven aan deze motie.

1120 De **voorzitter** vraagt aan de commissieleden om de brief te bespreken en aan te geven of motie 153 als afgedaan kan worden beschouwd.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) heeft geen spreektijd meer en krijgt van de **voorzitter** kort de tijd om aan te geven of motie 153 als afgedaan kan worden beschouwd.

1125 Statenlid **Kostiç** (PvdD) zegt dat het zorgen baart dat de provincie zegt nu niets te doen en te willen wachten op nieuwe ontwikkelingen en nieuw extreem weer, terwijl er in de provincie elk jaar weer tienduizenden schapen slachtoffer worden van hittestress.

Het statenlid vraagt of er beter kenbaar gemaakt gaat worden aan dierenhouders dat er mogelijkheden zijn voor schuilstallen en schuilgelegenheden in bredere zin.

1130 Gedeputeerde **Zaal** memoreert aan de aangekondigde bijeenkomst met wethouders vóór de provinciale statenverkiezingen. Schuilstallen zullen dan ook besproken worden. Met gemeenten zal zij bespreken hoe er samen gecommuniceerd kan worden naar ondernemers.

1135 Communicatie over de schuilstallen zal geschieden op de daartoe geschikte momenten en afgestemd op het actuele seizoen.

De **voorzitter** inventariseert wie vindt dat motie 153 als *niet* afgedaan kan worden beschouwd en concludeert dat de commissie unaniem vindt dat motie 153–2022 is afgedaan en als zodanig wordt doorgesluisd naar het presidium.

1140 **12. Rondvraag gedeputeerde Zaal**

Er zijn geen rondvragen aangemeld voor gedeputeerde **Zaal**.

1145 De gedeputeerde doet een mededeling over de status van de geitenhouderij.
Gedeputeerde **Zaal** meldt dat de gemeente Amsterdam heeft geconcludeerd dat de geitenhouder legaal zit op de Keverdijk in Weesp. Gedeputeerde Staten heeft besloten om de bruikleenovereenkomst met deze geitenhouder nog een jaar te verlengen zodat het gebiedsproces kan worden afgemaakt en er in die tijd een beheerder of bewoning is op die plek. De geitenhouder zal na verloop van het jaar wellicht aanspraak willen maken op de locatie maar dat zal volgens een openbaar proces moeten gebeuren.

1150 De gedeputeerde beschouwt deze zaak als afgesloten en zal er slechts op terugkomen als er iets verandert.

1155 Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of de geiten op de locatie nu vergund zijn en meegenomen mogen worden naar een andere plek. Hoe werkt dat?

1160 Gedeputeerde **Zaal** antwoordt dat de geiten kunnen blijven op de huidige plek. Een verplaatsing wordt beschouwd als een nieuwe vestiging en daarvoor geldt de geitenstop. Vestigen op een andere plek is slechts mogelijk na een ontheffing van de gemeente en die ontheffing wordt dan door de provincie besproken.

Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of iemand anders daar ook 100 geiten mag houden als de geitenhouder zou vertrekken. Zijn de 100 geiten aan die plek gebonden?

1165 Gedeputeerde **Zaal** zal deze vraag schriftelijk beantwoorden.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 16:10 uur

De **voorzitter** heropent de vergadering om 16:15 uur.

1170 **13. B–agenda Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Programma Aanpak Stikstof (PAS)**

13.a Brief voortgang Provinciaal Programma Landelijk Gebied (maandelijks agendapunt PPLG)

1175 De **voorzitter** meldt dat de ziekte van gedeputeerde **Rommel** ertoe leidt dat dit agendapunt voor behandeling wordt doorgeschoven naar volgende maand.

13.b Afdoeningsbrief motie 68–2019 Uitvoeringsregeling Boscompensatie

1180 Tussen 2017 en nu is er in Noord-Holland 33,32 hectare aan bos in Natura 2000-gebieden gekapt. Voor deze kap geldt vanuit de Bossenstrategie een compensatieplicht. Gedeputeerde Staten hebben een subsidieregeling voor het aanplanten van 34 hectare compensatiebos opengesteld. Provinciale Staten ontvangen een brief met informatie over deze regeling, de voortgang van de Bossenstrategie en de invulling van Motie 68–2019, met het voorstel deze als afgehandeld te beschouwen.

1185 De **voorzitter** meldt dat gedeputeerde **Zaal** bij dit agendapunt gedeputeerde **Rommel** zal vervangen.

Eerste termijn

1190 Statenlid **Cardol** (GL) zegt dat de motie is afgedaan en maakt een aantal opmerkingen bij de brief. Het statenlid pleit voor het voortvarend doorgaan met de Bossenstrategie en ziet dat graag terug in de PPLG. Het statenlid is blij met de kansen voor dorpsbossen vanwege de multifunctionaliteit, bevordering van biodiversiteit, recreatie, betrokkenheid van mensen bij de natuur en een bijdrage aan het klimaat, Co2-opvang en adaptatie.

1195 Het statenlid vraagt hoe gemeenten geïnspireerd gaan worden om mee te doen met de Bossenstrategie. Ook vraagt het statenlid waarom de subsidieregeling Boscompensatie alleen geldt voor gemeenten en niet voor andere grondeigenaren. Tevens vraagt het statenlid naar de planning van de beslisboom. Het statenlid wil graag kennismaken van de Routekaart. De link daarnaar werkt echter niet.

1200 Ten slotte wijst het statenlid op een living lab op pachtgrond in de Haarlemmermeer. Dit leidt bij het statenlid tot de vraag of pachtgronden van de provincie kansen bieden voor andere initiatieven en kunnen die gestimuleerd worden?

Mevrouw **Koning** (CDA) beschouwt de motie als afgedaan en is ook geïnteresseerd in de routekaart.

1205 Er wordt een lans gebroken voor houtbouw. Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of daarmee ook productiebossen zullen worden gestimuleerd.

1210 Mevrouw **Kapitein** (D66) beschouwt de motie als afgedaan. Zij oordeelt positief over de subsidieregeling voor gemeenten. Zij roept op om toe te zien op de uitvoering van de Bossenstrategie binnen de PPLG. Dit ter voorkoming dat zaken vooruit worden geschoven.

- 1215 Mevrouw **Alberts** (SP) heeft bezwaren tegen kaalkap. Dat voorkomt dat bossen oud worden. Zij vraagt of de gedeputeerde wist dat er een groot kapprogramma is voor de Waterleidingduinen en of de gedeputeerde het reeds gestarte kapprogramma nog kan tegenhouden. Aangezien er geen ruimte is voor compensatie pleit mevrouw **Alberts** ervoor om kaalkap achterwege te laten.
Motie 68 wordt door de SP beschouwd als te zijn afgehandeld.
- 1220 De heer **Leerink** (PvdA) beschouwt de motie als afgedaan. Hij verwacht dat de Bossenstrategie terug zal komen in de coalitie-onderhandelingen na de aanstaande verkiezingen en pleit voor een principiële discussie over de vraag of Noord-Holland een bosprovincie wil zijn. Daarbij spelen vraagstukken als: hoeveel bos er dan bij moet komen, de ruimtelijke inpassing daarvan én de financiële consequenties.
- 1225 Een mogelijke uitkomst is dat provincie Noord-Holland afwijkt van de ambities van het Rijk en een eigen Bossenstrategie vaststelt.
- 1230 Statenlid **Kostiç** (PvdD) sluit zich aan bij de SP en GroenLinks en zegt dat de urgentie voor meer bossen en meer bomen groot is. Het statenlid zegt dat de motie in formele zin is afgedaan maar de urgentie en de stappen die de provincie moet ondernemen zullen op een andere manier worden doorgezet.
- 1235 De **voorzitter** doet het voorstel om de vergadering gedurende vijf minuten te schorsen. Daarna volgt de beantwoording door gedeputeerde **Zaal**. Onbeantwoorde vragen zullen schriftelijk beantwoord worden.
- De **voorzitter** schorst de vergadering om 16:35 uur.
- 1240 De **voorzitter** heropent de vergadering om 16:40 uur.
- 1245 Gedeputeerde **Zaal** zegt in antwoord op opmerkingen van statenlid **Cardol** dat in tegenstelling tot hetgeen eerder gemeld werd, veel meer gemeenten interesse hebben en in gesprek zijn met de provincie.
Subsidieregelingen exclusief voor gemeenten is een gevolg van de keus om bossen te creëren als onderdeel van verstedelijking. Dit, in combinatie met benodigde bestemmingsplanwijzigingen, leidt tot zakendoen met gemeenten. De mogelijkheid om subsidie toe te kennen aan andere eigenaren zal wel in de toekomst bekeken worden.
- 1250 De suggestie om subsidie uit het transitiefonds te gebruiken voor recreatiebossen, klimaatbossen en voedselbossen, vindt GS interessant. Dit zal worden aangekaart bij het Rijk. De routekaart agroforestry zal worden toegestuurd. Er is een pilot met

pachtgrond voor agroforestry. De gedeputeerde stelt voor om de resultaten hiervan af te wachten omdat er weinig pachtgronden voorhanden zijn en er veel druk ligt op experimenteerruimte in de pachtgronden.

1255 Ten aanzien van productiebossen zegt de gedeputeerde dat er ingezet wordt op multifunctionele bossen en daar kan een productiebos ook onder vallen.
De vraag over het halen van de tien procent bos, conform de Bossenstrategie, wordt beantwoord met de opmerking dat dit wel de intentie is. Of dit gaat lukken, hangt af van de beschikbaarheid van Rijksmiddelen.

1260 Over de Waterleidingenduinen zegt de gedeputeerde dat zodra Natura 2000 doelen vragen om het kappen van bossen, dit op steun van de provincie kan rekenen omdat deze doelen gehaald moeten worden van 'Europa'.

1265 De **voorzitter** concludeert dat er geen vragen onbeantwoord zijn gebleven. Daarnaast concludeert zij dat motie 68–2019 is afgedaan en er geen behoefte is aan een tweede termijn.

14. Rondvraag gedeputeerde Rommel

1270 De **voorzitter** meldt dat er een rondvraag is ontvangen van het CDA over het Veegbesluit. Deze is bij de stukken in iBAPS gevoegd en zal schriftelijk beantwoord worden. Het CDA heeft gevraagd om beantwoording vóór de eerstvolgende PS-vergadering. De **voorzitter** verwacht dat dit gaat lukken.

1275 15. Sluiting

De **voorzitter** vat het verloop van de vergadering samen.

1. Er is gesproken over het verzoek van Tata Steel voor Heracles en de inzet van het provinciaal instrumentarium;

1280 2. Er is gesproken over de overeenkomsten en uitvoeringsprogramma's 2023 van de Omgevingsdiensten;

3. Er zijn twee initiatiefvoorstellen en vier afdoeningsvoorstellen van moties behandeld. Voor initiatiefvoorstel 'Grijs- en regenwatersystemen' wordt verkend wanneer het een vervolg krijgt.

1285 Voor het initiatiefvoorstel van de Partij voor de Dieren bestaat de kans dat het in de eerstvolgende PS-vergadering behandeld wordt.

Moties 154–2022, 172–2022, 153–2022 en 68–2019 zijn afgedaan.

PPLG wordt de volgende keer op de agenda besproken.

1290

Op 13 februari is de laatste commissievergadering van deze bestuursperiode. Er moet rekening gehouden worden met een uitloopvergadering op 16 februari.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 16.50 uur.